

"СВОБОДА" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
on March 30, 1911, under the Act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103
of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕПЛАТИ:	
Three cents a copy		Поодинокое число три центи.	
One year	\$ 7.00	На рік року	\$ 7.00
Six months	\$ 3.75	На пів року	\$ 3.75
Three months	\$ 2.00	На три місяці	\$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерсі Сіті і закордонно:	
One year	\$10.00	На рік року	\$10.00
Six months	\$ 5.00	На пів року	\$ 5.00
Three months	\$ 2.75	На три місяці	\$ 2.75

За оголошення редакція не відповідальна.
За кожну аміну адресу платитись 10 центів.

В Канаді належить поштові гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.
Тел. "Свобода": Montgomery 5-6498. Тел. У. Н. Союзу: Montgomery 5-1838
Адреса: "СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

БІЛЬШЕ СВІТЛА НА РІШЕННЯ ЛІГИ ПРО "ПАЦИФІКАЦІЮ"

Наведена в суботньому чому часті "Свободи" стаття про важливого лондонського тиженника, Де Ноу Стейтсмен ед Нейшн" кидає більше світла на рішення Ліги Націй у справі "пацифікації".

Нещасний референт.
"Де Ноу Стейтсмен ед Нейшн" підчеркує нещасний факт, що референтом у справі надужити виступав Японське. Представник Японії з усіх найменше надавався на це становище, коли саме в цю хвилину Японія "пацифікує" Маньчжурію.

Обличчя при замкнених дверях.

Кореспондент "Нового Дзеніка" догадується, що польський міністр Залеський мав з представниками інших держав у Раді Ліги приватні розмови та що в тих розмовах певно представляв більш реально, якто Польща думає перенести ринорівність у кранського населення. Польський представник аргументував, що для успішного переведення цих намірів Польща не має робити під натиском довшіх обставин, а спеціально Українці не мають дружити, що вона робить це хочби під натиском української революційної активності. З трьох причин Рада Ліги не дає Українцям практичної сати-сфакції, себо не присудила Польщу на покрання винуватців, ні на відшкодування невинно покривджених.

Що з того, що осуждено?

Як типичні Англієць, редактор "Де Ноу Стейтсмена" приходить тепер до практичної сторони рішення Ради Ліги: "Досі всі добре. Польщі улічено догану. Але який вплив це буде мати на польську політику? Говорючи виразно: чи Польща викладе для законопроекту внесені тепер у польський сейм, з кранської одні ударе в серце українсько-го шкільництва, а другий заводить кольтонізацію українських повітів бушими польськими жовірами? Заява Ради Ліги по слушній стороні краща, якби цього зовсім не було, але питання автономії для України поминено, а від Польки не добуто нічого, крім загальних і мабути безваріантних обіщань".

Чи тільки проблема "українським меншини", чи й жидівської?

Останній уступ кореспонденту жидівського денника показує, що Жиди тепер уже трохі добувають, що тракту-

вання Українців Польщею звязане з трактуванням Польщею Жидів, що це все меншина проблема в Польщі. Так догадується Жиди аж ніби, півтора року після всі, Жиди думає, що "пацифікації" обходять тільки одних Українців. Коли не блин Жидів, то воно Жидам по світі протестувати? Від того часу Польки "пацифікували" вже щеді й Жидів, спеціально жидівських студентів і купців. Вислідом цього є те, що денки Жиди вже бачать у "пацифікації" нарушение прав меншин. Чи дого так розуміння потреба в Жидів, покаже будучесть. У минувшіні вже Польщю під впливом загальних урядових заяв вважали свою справу за спеціальну справу, не звязану з трактуванням інших національних меншин.

Ніякий культурний наріє не може обитися без шкільного Товариства, яке в національній державі стає квітнимою державо-ственого апарату, а в міщані — доповнює її освітлення чи недогадує в освітній роботі. — Скільки більше значіння для бездержавно-го українського народу має "Рідна Школа" в старому краю! Памятаймо на це!

Грім, що лаш на рідні школи, Не пропавши грї ніколи, Вернеться, зросте він згодом В мільйон мій народком.

А відстає його Вкраїні Молоде те покоління, Що у рідній вчольсь школи Добувати дол-во!

Даймо змогу "Рідній Школі" в Старому Краю наладити широку постійну мережу старіших рідного національного виховання на українських землях.

Хоч бурі дуть і громи бють І в горю серце тоне — Та вже не все на прака лють, Не розлять кордоні.

Во всіе саме вже з імлі Зйшло на наше полі, Юмнетья тиєчі вродси У нашій "Рідній Школі".

ДЕЩО ЦІКАВОГО ПРО ЯПОНОЦІ

Японія одна з найгарніших країн у світі. Тому зовуть її огородом Азії. Зовуть її також і країною цвітів, а взагалі вона замінна красою природи. Японці справжні мистці в садівництві і огородничому мистецтві, а що року свиткують садах, а що року свиткують садах, а що року свиткують садах.

Великі є ризики між Китайцями та Японцями. Китайці не люблять воювати, не бажає побід, хоче лише щоби японці оставили в спокою. Японське є патріархальне. Має всі добрі й погані примієти мешчанів островів: він гордий та ненавидить чужинців.

Японські жиди досі ще образовані. Знають рідні гаузи, знають та наук, займаються багато спортом. Носять націонарну оді. Дівчата носять червоні блузки, а жінки білі або іншого ясного кольору.

ШКІЛЬНІ КНИЖКИ

КОТРИ МОЖНА ВЖЕ ЗАМОВЛЯТИ В НАЙБІЛЬШІЙ КИТАРНІ "СВОБОДИ".

Перша Книжечка (Читанка), П. Матвійчука	шт.	40
Друга Книжечка (Читанка для П. класів), М. Матвійчука		45
Трета Книжечка (Читанка для Ш. класів), М. Матвійчука		60
Коротка Історія України, І. Крип'якевича		50
Мала Історія України, І. Крип'якевича		15
Початкова Географія, з багатьома малюнками і картою, написав Степан Рудницький		75
Малий Катехизм християнсько-католицької релігії, уложив о. Іван Рудович		35
Біблійна Історія, старого і нового завіта, о. д-ра Ярослава Левицького		85
АПОСТОЛИ І ЄВАНГЕЛІЯ на великі, празничні і дні святих цього року, після уставу святих греко-католицької церкви. Опрларений		75
Коротка Історія Біблійна старого і нового завіта, уложив о. д-р Я. Левицький		75
Шкільний Співаник, Ф. Колесні		78
Засвистати Козаченьки, народний співаник з нотами і малюнками		65

Повщі книжки можна набути в китарні Свободи. Спихож м'є"ю тільки по кілька примірників.

"СВОБОДА" 81-83 GRAND STREET JERSEY CITY, N. J.

ДО НОВОЇ ПРАЦІ ДЛЯ У. Н. СОЮЗА

Ми певні, що не тільки члени нашої організації, але ввесь свідомий і патріотичний загаль нашої іміграції й наш рідний край зацікавлені в наших змаганнях до зміцнення У. Н. Союзу, заповнення йому світлого будучини і пошпернення його діяльності та його добродійної акції.

У. Н. Союз хоче дати своїм членам більше, ніж він міг дати. У. Н. Союз хоче розвинути културу своєї праці, щоби з нього була ще більша користь для нашої іміграції. І У. Н. Союз хоче далі помагати старому краю у його визвольних змаганнях, бажаючи дати йому ще більшу моральну й матеріальну поміч, ніж її дав до сї.

Та в першу чергу У. Н. Союз обовязаний подбати за тих, котрі вкладають до нього свій грїш і своє довіря. І саме те, що У. Н. Союз не може в теперішню, таку прикру для українського робітника хвилню дати своїм безробітним членам таку поміч, яку хотів і повинен би дати. Головні Урядники одобрили й пошперили всі всі плани, які обдумала Головна Екзекутивна, щоби забезпечити Союзом нові грошеві звороти на випадок безробіття, старости чи хороб.

Бо коли думаємо про переміну старих родів забезпечення на нові, то треба брати під увагу не тільки теперішню безробіття, в якій нема в Союзі змоги поратувати членів, котрі не можуть платити дальших вкладок з причини лихоного матеріального положення. Бо прийдє ще більша криза. А будуче нею ті літа, коли члени постаріються і не можуть заробляти, та коли не буде за них кому платити вкладок. Отсей випадок повинні мати наші старші члени на увазі. А коли застануться над тим, то доперва тоді знають велике значіння цієї великої акції, котру У. Н. Союз здарує перевести, маючи на увазі головю добро старших членів.

Головні Урядники добре застановилися на Річнім Засіданню над усім перешкодами, які треба нам перебороти, щоби модернізувати нашу організацію. Але всі вони признали, що ті перешкоди не мають бути побороені, та що члени У. Н. Союзу не псудуть проти свого власного добра, якщо вони тільки не може бути собі ворогом. І тому рішено взівати всіх свідомих Союзівців, щоби вони разом з Головною Канцелярією, Головними Урядниками і Відділовими Урядниками освідомовляли загаль щодо потреби модернізування У. Н. Союзу.

А. Баворський. БОЖЕВІЛЬНИЙ (Гумореска).

Гість став рукавом сурдута стирати піт з чола і промовів: — Яка то спека мусить бути йнині в місті, коли тут на сеці та жаріть! Ізда залізничного була просто страшна. Я вже знаю, як є в пеклі. Мабути так, як йнині було в залізничному купе. Я гадав, що до ващій стації живий не доду. Мей завітання взагалі осоружна. Ти смірді з каміняного вули затрону мою голову, затрону мене. Боюсь, що мой головні трієне, так болить.

Всі трієно згинули на гоці, бо потерали, що тим болям голови може зачиняться ятка шашу. Господиши перша пачкала, що його трієна якийськорше відсудити від товариства. Вона промовила до гоця: — Тебе втомилна їзда. Не диво, що тебе від того диму і від туркувти яка голова розболіла. Та добовок ти їхав шліпні. Та й не виспаний. Тобі треба відпочити. Показати троха, пропатієне. До обалу тебе дасько. Я йду залізнично до квартиру.

Гість став рукавом сурдута стирати піт з чола і промовів: — Яка то спека мусить бути йнині в місті, коли тут на сеці та жаріть! Ізда залізничного була просто страшна. Я вже знаю, як є в пеклі. Мабути так, як йнині було в залізничному купе. Я гадав, що до ващій стації живий не доду. Мей завітання взагалі осоружна. Ти смірді з каміняного вули затрону мою голову, затрону мене. Боюсь, що мой головні трієне, так болить.

Всі трієно згинули на гоці, бо потерали, що тим болям голови може зачиняться ятка шашу. Господиши перша пачкала, що його трієна якийськорше відсудити від товариства. Вона промовила до гоця: — Тебе втомилна їзда. Не диво, що тебе від того диму і від туркувти яка голова розболіла. Та добовок ти їхав шліпні. Та й не виспаний. Тобі треба відпочити. Показати троха, пропатієне. До обалу тебе дасько. Я йду залізнично до квартиру.

Гість став рукавом сурдута стирати піт з чола і промовів: — Яка то спека мусить бути йнині в місті, коли тут на сеці та жаріть! Ізда залізничного була просто страшна. Я вже знаю, як є в пеклі. Мабути так, як йнині було в залізничному купе. Я гадав, що до ващій стації живий не доду. Мей завітання взагалі осоружна. Ти смірді з каміняного вули затрону мою голову, затрону мене. Боюсь, що мой головні трієне, так болить.

— Такому божевільному небезпечно лишати воду. На божевільного вода може подлітати так, як ділає на скажену собаку. Скажена собака кидається на людей і кусає; божевільний чоловік може поломити все, що є в хаті, може хату підпалити, може з хати вископити і замордувати когось. Як я на веранді ні якого диванця, то потерпала, що він вже на веранді киється на когось. Його очі мені дуже не подобалися.

— Він нарікав, що голова болить його, — замилала Леся. — О! — пхалонла кукурка. Не казала я? Понаток же є. Атаки шалу зачиняються від болю голови. Тут не сміє лишитися ні вода, ні вік, ні мотуз. На мотузів він миг би сам повніється.

— Як салон замкнено на ключ, то його шалу не потребує боїтися, — промовила Гаревичева. — Незабором Гаревичеві лікар з каптаном. Як би показався, що наш гість справді такий небезпечний, то на його натягнути каптан і завезути його до Львова. Зі Львова дадуть його на Кулявський.

— Всеж така воду треба вилити, — кукурка повторила своє. — Леся звала абанок, підлішла до вікна, відчинила і воду влила в сад. Звівоник поставива назад колу мидичці. За зверми обовязався якийсь голиці.

— Всеж ідути, — шепнула невмишній дитині. Тимі словами: Гаревичеві клинчя розмову і всі вишлюпи. Вишлюпиши, Гаревичев оберже по прикрутий ключ і шепнуть: — Пташнина вже в клітці. — Всім аж декше стало, бо вже те перебували боїтися нападу шобу.

— Всеж ідути, — шепнула невмишній дитині. Тимі словами: Гаревичеві клинчя розмову і всі вишлюпи. Вишлюпиши, Гаревичев оберже по прикрутий ключ і шепнуть: — Пташнина вже в клітці. — Всім аж декше стало, бо вже те перебували боїтися нападу шобу.

Леса. Кукурка, Ірина і Леся віділи. Лилилася тільки Гаревичева. По хвилі дери відчинилися і увійшов Дибовешкий в товаристві Гаревича і його зятя. — Вибачай, що умістимо тебе між голими стінами такої великої салі, — промовила Гаревичева, — та то тільки в першій хвилі так. Ти несподіваний приїхав. На нін причепуримо хату ліпше.

— Не треба! — гість відповів. — Як в хаті нічого не буду робити, бо я сюди не приїхав на те, щоби ввесь час пересидити в хаті. Під хатою в першій хвилі так. Ти несподіваний приїхав. На нін причепуримо хату ліпше.

— Не треба! — гість відповів. — Як в хаті нічого не буду робити, бо я сюди не приїхав на те, щоби ввесь час пересидити в хаті. Під хатою в першій хвилі так. Ти несподіваний приїхав. На нін причепуримо хату ліпше.

— Не треба! — гість відповів. — Як в хаті нічого не буду робити, бо я сюди не приїхав на те, щоби ввесь час пересидити в хаті. Під хатою в першій хвилі так. Ти несподіваний приїхав. На нін причепуримо хату ліпше.

— Не треба! — гість відповів. — Як в хаті нічого не буду робити, бо я сюди не приїхав на те, щоби ввесь час пересидити в хаті. Під хатою в першій хвилі так. Ти несподіваний приїхав. На нін причепуримо хату ліпше.

— Не треба! — гість відповів. — Як в хаті нічого не буду робити, бо я сюди не приїхав на те, щоби ввесь час пересидити в хаті. Під хатою в першій хвилі так. Ти несподіваний приїхав. На нін причепуримо хату ліпше.

бі, що то член якоїсь міжнаціональної банди, фальшивих грошів, злодій, касарів. Що він втягає людей до потайних льохів, де фальшиво грошів, знаю цілком певно... Так але, і так недобре. Не скажу цього вулком; будуче мене мати за потесаного.

Скажу їм, то будуть дивуватися, що я з таким запрязнявся. — Та голова, та голова! — стогнав, обймаючи голову руками. — Вже пар місяців працює мені. Моє нерви так вражливий... ім шокдить міський гамір, міський вулдох. Проклята залізнична додала своє. Як посидути яку тільки тиждень, то може вилічусь. Тут райський вулдох, пересечений пахошами ріжкого швіту, ріжкого зліла. Міського гамору, туркувти возів тут не чути, трамвай цілком нема. Хата в саді, өдє порохі з вулиці не доходить сюди.

Приступаючи до зачиненого вікна, думав: — На своє голову буде ліпше, як відчиню вікно. Чекає маємо літо і хоч би був вітер, то з сльду до яких порохів не панешє. Тих порохів відкопи нема чути.

Відчинив вікно і дивився в сад. Кількадесять кроків перед вікном огородник стояв похилений над якимсь кущиком. Побачивши у вікні гоця, гівався і витріщив на нього очі. По хвилі заблавав щось до свого помічника, котрий пару кроків за ним порував у землю.

Помічник підійшов до огородника. Оба задивилися на гоця і щось балакали.

— Очевидно, батіють щось про мене, — думав Дибовешкий. — Ничне би перший раз бачили чоловіка з міста.

Відступив від вікна і став похажувати по світлиці. Прошвишися пару разів, знов станув у вікні. Тепер в сад було троше. До огородника і його помічника приїшла ще кукурка. Вона жив розказувала щось, розказувачи руками. Коли огородник знов побачив гоця у вікні, дал кукурці стусана літкєм в бік і очко показав до вікна. Тепер всі троє задивилися на нього.

— В-тих Колішакх якийсь дикий народ! — Дибовешкий сказав головою, і знов відступив від вікна. Галав, що може він виглядає смішно. Може його довге артистичне волосся дуже розохрає, або лише замашене. Как залізничний, отже не було виключено, що нін відіє влав клопоти; сажі і він розтер її по щійм ліці. Став озиратися за зеркала, та не знайшов. Він знов глянув у вікно. Огородник вже не дивився на нього, та мабути лиш току; щоби гоця знов не споклоштині і не відігнати його. За нушєм стояла кукурка і приривався йому, гадаючи, що він її не бачить.

(Далі буде).

